

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY NA ROK
SZKOLNY 2023/2024

SZKOŁA PODSTAWOWA IM HETMANA JANA TARNOWSKIEGO
W TARNOWCU

Program wychowawczo – profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowcu

na rok szkolny 2023/2024

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2002 r. – wprowadza zapis o podejmowaniu przez rady pedagogiczne uchwał o wprowadzeniu programu profilaktyki spójnego z programem wychowawczym (Dz. U. nr 10, poz. 96)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 0, poz. 532)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024
- Ustawa z 14.12.2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)
- Ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2021 r. poz. 1915 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9.08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31.02.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604)
- Ustawa z 26.01.1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. 2021 r. poz. 1762 ze zm.)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka Powszechna z 1948 r.

- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20.11.1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
- Ustawa z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.)
- Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.)
- Ustawa z 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276)
- Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
- Ustawa z 19.08.1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 ze zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Wytyczne MEiN, MZ i GiS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny – zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID – 19.
- Statut szkoły

I. Diagnoza potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Tarnowcu opiera się na hierarchii wartości wynikających z koncepcji pracy szkoły, która została przyjęta przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski. Dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego, obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Podejmowane działania kierowane są do dzieci i uczniów, wspomagają prawidłowe procesy rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego. Mają na celu promocję zdrowego stylu życia oraz zapobieganie lub zmniejszanie zasięgu zachowań ryzykownych. Na tym poziomie oddziaływań ważne jest rozwijanie różnych umiejętności, które pozwolą każdemu prawidłowo gospodarować czasem wolnym oraz radzić sobie z sytuacjami życiowymi i przeżywanymi w związku z nimi emocjami.

Program wychowawczo – profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły.

Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców

klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Sylwetka absolwenta

Priorytetem naszej szkoły jest przygotowanie absolwentów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Uczeń kończący naszą szkołę to uczeń:

- świadomy narodowych wartości – zna i szanuje historię, tradycję, kulturę i religię;
- kompetentny – jest wyposażony w kompetencje kluczowe zaproponowane przez Parlament Europejski;
- przedsiębiorczy – rozsądnie planuje własną przyszłość, jak również racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne;
- współpracujący – aktywnie działa w grupie;
- otwarty – pozytywnie reaguje na drugiego człowieka i nowe doświadczenia;
- kreatywny – poszukuje, doświadcza, jest pełen pomysłów, podejmuje działania na rzecz twórczego rozwoju;
- odpowiedzialny – wywiązuje się z powierzonych zadań, posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych, dba o zdrowie i kondycję fizyczną, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych;
- uczciwy – postępuje zgodnie z zasadami etyki i z normami moralnymi;
- kulturalny – zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i uczestniczy w życiu kulturalnym;
- szanujący siebie i innych – otwarcie wyraża swoje potrzeby, uczucia i opinie z zachowaniem szacunku dla siebie i innych osób, w sytuacjach konfliktowych stara się rozwiązać problem, jest chętny do niesienia pomocy i empatyczny.

II. Badanie ewaluacyjne przeprowadzone w Szkole Podstawowej w Tarnowcu

We wrześniu 2023 r. dyrektor szkoły powołała zespół ds. przeprowadzenia badania ewaluacyjnego dotyczącego czynników chroniących i czynników ryzyka pojawiających się w szkole. W skład zespołu weszli:

Renata Tyńska – pedagog

Agata Nowak – psycholog

Lucyna Onak – nauczyciel języka polskiego

Beata Drwal – nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej

Członkowie zespołu opracowali plan pracy zgodnie, z którym zaplanowano zadania, terminy ich realizacji oraz osoby odpowiedzialne. Zdecydowano, że podstawową metodą badawczą będzie ankieta. Dlatego skonstruowano kwestionariusze ankiet skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Dopełnieniem były informacje zgromadzone dzięki obserwacji i analizie dokumentów. Badanie zostało przeprowadzone we wrześniu 2023r.

III. Wnioski wynikające ze zgromadzonego materiału badawczego

Czynniki ryzyka to cechy osobowe, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe potencjalnie wpływające na pojawienie się problemów w obszarze zdrowia psychicznego, zwiększające prawdopodobieństwo ich wystąpienia.

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Stanowią one swego rodzaju bufor redukujący wpływ czynników ryzyka, modyfikując ich potencjalny negatywny wpływ, a tym samym zwiększając odporność jednostki na trudne sytuacje życiowe tak, że może lepiej się z nimi zmagać.

Z przeprowadzonego badania wynika, iż do czynników ryzyka występujących w grupie uczniów Szkoły Podstawowej w Tarnowcu zaliczyć można czynniki :

- rodzinne – według nauczycieli: relacje w rodzinie nie są zbyt dobre, dziecko nie chce mówić o swoich problemach – może to wynikać z konfliktów rodzinnych, brak więzi z rodzicami, nieprawidłowej realizacji ról rodzicielskich itp.;
- związane z rówieśnikami – agresja słowna, fizyczna, psychiczna, zastraszanie, zmuszanie do złych zachowań, problemy w zachowaniu, nierespektowanie norm społecznych, odrzucenie przez rówieśników;
- środowiskowe - dostępność lub korzystanie z substancji psychoaktywnych, alkoholu, papierosów, e – papierosów, napojów energetyzujących.

Z przeprowadzonego badania wynika, iż do czynników chroniących występujących w grupie uczniów Szkoły Podstawowej w Tarnowcu zaliczyć można czynniki :

- rodzinne - silna więź z rodzicami, zaangażowanie rodziców w życie dziecka, wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych);
- związane ze szkołą - poczucie przynależności do szkoły, pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli, wymagania od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy;
- rówieśnicze - przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej, wzajemne zaufanie;

CELE GŁÓWNE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO -PROFILAKTYCZNEGO :

1. Wychowanie i kształcenie w atmosferze tolerancji i bezpieczeństwa, przeciwdziałanie różnym formom zagrożeń oraz zjawiskom negatywnym wśród młodzieży. Tworzenie mikrosystemu wychowawczego.
2. Kształtowanie właściwych postaw uczniowskich w szkole i w domu oraz przygotowanie do życia w grupie, społeczeństwie demokratycznym, państwie we wspólnocie europejskiej.
3. Osiąganie wysokiego poziomu dydaktyki i tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1.CEL SZCZEGÓŁOWY:			
Zapobieganie niepowodzeniom edukacyjnym. Praca z uczniem zdolnym.			
Obszar	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Rozpoznawanie trudności edukacyjnych oraz tworzenie warunków do wyrównywania szans i wspomaganie rozwoju uczniów i (w tym uczniów z specjalnymi i specyficznymi potrzebami edukacyjnymi) z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości.	<ul style="list-style-type: none">- porady i konsultacje;- kwalifikowanie uczniów na zajęcia specjalistyczne w zakresie pomocy psychologiczno- pedagogicznej;- indywidualizacja działań edukacyjnych i wychowawczych;- współpraca szkoły z poradnią w procesie diagnostycznym i post diagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania ucznia;- wczesna diagnoza uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;- dostosowanie wymagań do potrzeb i możliwości ucznia;- motywowanie uczniów do pracy;- obserwacja uczniów z Ukrainy pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno – pedagogicznej, informacja jakiego wsparcia może udzielić szkoła i do jakich instytucji mogą się zwrócić o pomoc.	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy klas, specjaliści	według potrzeb
Systematyczna kontrola postępów uczniów w nauce.	<ul style="list-style-type: none">- kontrola dziennika;- rozmowy z nauczycielami poszczególnych przedmiotów;- rozmowy indywidualne z uczniami;	wychowawcy klas, pedagog	cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja uczniów z Ukrainy pod kątem edukacji, frekwencji i zachowania. 		
<p>Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za innych - pomoc w nauce.</p> <p>Motywowanie uczniów do samodzielnego uczenia się poprzez pozytywne wzmacnianie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualne rozmowy, organizowanie pomocy koleżeńskiej wśród uczniów; - godziny do dyspozycji wychowawcy, - lekcje z poszczególnych przedmiotów, - zajęcia poświęcone technikom uczenia się i zapamiętywania, - testy określające styl uczenia się. 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, psycholog z PPPP,</p> <p>doradca zawodowy, rodzice</p>	cały rok
<p>Stała współpraca z rodzicami w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z PPPP w Tarnowie, z GOPS oraz kuratorami sądowymi i społecznymi, nawiązanie współpracy z rodzicami uczniów; - prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami mającymi problemy z zaaklimatyzowaniem się w szkole; - zorganizowanie dla uczniów z problemami w nauce, pomocy koleżeńskiej; - pomoc terapeutyczna (zajęcia logopedyczne i korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia pedagogiem szkolnym i specjalnym, psychologiem) - udział uczniów w zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej; - wsparcie wychowawców. 	<p>wychowawcy, pedagog, dyrekcja, psycholog</p>	według potrzeb
<p>Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia zdolnego, promowanie uczniów szczególnie uzdolnionych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych; - przygotowanie i udział uczniów w konkursach, projektach, programach rozwijających zainteresowania i mocne strony zdolnych uczniów, organizowanych w szkole i poza szkołą; - organizowanie kół zainteresowań; - nawiązanie współpracy 	<p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi</p>	cały rok

	z instytucjami naukowymi.		
Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów związanych z absencją szkolną.	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie zapisów WSO odnośnie punktualności uczniów oraz usprawiedliwiania nieobecności; - systematyczna kontrola realizacji obowiązku szkolnego; - bieżące informowanie rodziców o nieobecnościach, ucieczkach, wagarach; - natychmiastowe reagowanie na zagrożenia w obszarze realizacji obowiązku szkolnego; - pomoc w rozwiązywaniu problemów poprzez indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami. 	wychowawcy	cały rok
2.CEL SZCZEGÓŁOWY: Dbłość o zdrowie sfery psychicznej i fizycznej. Promocja zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków dbałości o środowisko.			
Obszar	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Kształtowanie i utrwalanie prozdrowotnych przyzwyczajeń, a także nawyku dbania o higienę osobistą.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki promujące dobre nawyki żywieniowe; - realizacja tematów godzin do dyspozycji wychowawcy, WDŻ, biologii; - pogadanki, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami – lekarzami, celem zwiększenia świadomości o przeciwdziałaniu i rozprzestrzenianiu się różnych chorób zakaźnych; - ochrona zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci i młodzieży przez ich udział w dodatkowych oraz nieodpłatnych zajęciach sportowych – program MEIN. 	nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna	cały rok
Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, spotkania grupowe (klasowe) z psychologiem i pedagogiem; - stałe wsparcie ze strony specjalistów zorganizowanie warsztatów z psychologiem na temat kształtowania umiejętności 	dyrektor, pedagog, psycholog, pedagog specjalny	cały rok szkolny, w miarę potrzeb

	<p>interpersonalnych i umiejętności kontrolowania emocji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualne rozmowy wspierająco-motywuujące uczniów z osłabioną kondycją psychofizyczną z pedagogiem, psychologiem, wychowawcami; - organizacja warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży o sposobach radzenia sobie w sytuacjach przewlekłego stresu, o sygnałach, na które młodzież powinna umieć zareagować; - aktualizacja bazy danych instytucji świadczących pomoc psychologiczno-pedagogiczną. 		
<p>Propagowanie aktywnego stylu życia w środowisku szkolnym i lokalnym, rozwijanie sprawności fizycznej poprzez aktywne formy wypoczynku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia biologii, wychowania fizycznego (także pozalekcyjne) o zróżnicowanej formie, - organizowanie imprez sportowych, np. „Dzień sportu”, spacer, wycieczki itp. 	<p>nauczyciele biologii, wychowania fizycznego, wychowawcy</p>	<p>cały rok</p>
<p>Troska o środowisko naturalne (promocja postaw proekologicznych).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów godzin do dyspozycji wychowawcy, biologii i przyrody, - rozmowy, zabawy dydaktyczne, gry i zabawy w czasie zajęć przyrodniczych, wycieczki, doświadczenia, pokazy; - pogadanki, filmy edukacyjne; - propagowanie segregacji odpadów (baterie, zbiórka elektrośmieci). 	<p>dyrektor, nauczyciele, wychowawcy</p>	<p>cały rok</p>
<p>Nauka radzenia sobie ze stresem oraz trudnymi sytuacjami w życiu. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych emocji, słabych i mocnych stron, budowanie poczucia własnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów godzin do dyspozycji wychowawcy; - organizacja wydarzeń szkolnych mających na celu zwiększenie integracji wśród uczniów; - zajęcia rozwijające tolerancję a także dotyczące radzenia sobie z trudnymi emocjami; - spotkania w ramach doradztwa zawodowego, preorientacji zawodowej w klasach młodszych. 	<p>wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, doradca zawodowy</p>	<p>cały rok, w miarę potrzeb</p>

wartości. Przygotowanie do świadomego wyboru zawodu.			
Zapobieganie sytuacjom mogącym prowadzić do podejmowania zachowań autodestrukcyjnych, pomoc w sytuacji kryzysowej. Promowanie życia jako wartości najwyższej	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów godzin do dyspozycji wychowawcy, - pogadanki, rozmowy; - obserwacja uczniów, - rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami; - współpraca z PPPP w Tarnowie i innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci, młodzieży, rodziny; - organizowanie spotkań edukacyjno– profilaktycznych dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli. 	pedagog, psycholog, specjaliści (np. terapeuci, lekarze)	cały rok
Zapobieganie wypadkom i urazom na terenie szkoły i poza nią; przeszkolenie uczniów w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej.	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematów edukacji dla bezpieczeństwa oraz godzin do dyspozycji wychowawcy. 	wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna	cały rok
Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki w czasie zajęć wychowawczych i świetlicowych; - przestrzeganie zasad i wytycznych dotyczących bezpiecznego pobytu w szkole; - zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia; - regulamin zachowania się w pracowni komputerowej, bibliotece, świetlicy, sali gimnastycznej i na boisku szkolnym oraz placu zabaw; - regularne zamieszczanie informacji na stronie internetowej, dyżury nauczycieli w trakcie przerw; - wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz 	wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna	Cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> - bezpiecznym pobycie w Polsce; - dostosowanie informacji o aktualnej sytuacji związanej z wydarzeniami w Ukrainie do wieku i możliwości percepcyjnych dziecka. - dbałość o kulturę języka wśród uczniów, unikanie wulgaryzmów; dbałość o poprawną polszczyznę na co dzień – systematyczne zwracanie uwagi uczniom na lekcjach i poza nimi; poszerzanie zasobu słownictwa, udział w projektach edukacyjnych; - działania profilaktyczne ukierunkowane na zapobieganie agresji i przemocy. 		
Przeciwdziałanie różnym formom uzależnień. Szerzenie znajomości prawa i wyrabianie nawyków poszanowania go ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji prawnych zażywania środków psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, poznawanie skutków działania alkoholu, papierosów, e - papierosów, środków odurzających, lekarstw, nowych substancji psychoaktywnych i napojów energetyzujących poprzez -zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień; - omawianie danych kwestii np. na lekcjach biologii, godzinach do dyspozycji wychowawcy; - organizowanie np. wystaw szkolnych, prelekcji, projekcji filmów, korzystanie z ofert warsztatów instytucji zewnętrznych tj. poradnie leczenia uzależnień, PPPP w Tarnowie, Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną; - zintensyfikowanie działań kontrolnych w miejscach potencjalnych zagrożeń; - do działań dotyczące omawianych zagadnień należy włączyć rodziców. 	wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciel plastyki, dyrekcja, higienistka , pracownicy obsługi szkoły	cały rok
Propagowanie wśród uczniów stylu życia bez	<ul style="list-style-type: none"> - godziny do dyspozycji wychowawcy; 		Cały rok

używek.	<ul style="list-style-type: none"> - konkursy; - aktywne formy spędzania wolnego czasu, np. szkolne turnieje sportowe. 		
3. CEL SZCZEGÓŁOWY: Kształtowanie pozytywnych postaw etycznych, społecznych i obywatelskich oraz pomoc w budowaniu właściwych relacji interpersonalnych. Stymulowanie i wspieranie rozwoju uczniów. Wolontariat.			
obszar	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Poznanie uczniów, ich sytuacji rodzinnej oraz warunków życia.	<ul style="list-style-type: none"> - analiza dokumentów; - rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami/opiekunami; - współpraca z pracownikami MOPS, GOPS, kuratorami, terapeutami środowiskowymi. 	wychowawcy klas, pedagog psycholog szkolny, profilaktycy (w miarę możliwości Policja, Straż Miejska, specjaliści)	cały rok
Uczenie prawidłowego współżycia w grupie rówieśniczej, szacunku, tolerancji względem siebie i innych. Kształtowanie umiejętności komunikowania się, uczenie zasad i norm kontaktów międzyludzkich.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, rozmowy, debaty, warsztaty z pedagogiem i psychologiem szkolnym. 	wychowawcy klas, pedagog psycholog szkolny, profilaktycy	cały rok
Zapobieganie przemocy rówieśniczej, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami.	<ul style="list-style-type: none"> - działania profilaktyczne ukierunkowane na zapobieganie agresji i przemocy, - rozwiązywanie konfliktów, - organizacja wydarzeń szkolnych mających na celu zwiększenie integracji wśród uczniów, - warsztaty rozwijające tolerancję, a także dotyczące radzenia sobie z trudnymi emocjami; - zajęcia profilaktyczne w klasie 	wychowawcy klas, pedagog/ psycholog szkolny, profilaktycy	cały rok

	5a „Apteczka emocjonalna”.		
Integracja klasy, rozpoznawanie potrzeb i możliwości uczniów, integrowanie uczniów na szczeblu klasowym i ogólnoszkolnym; kształtowanie pozytywnej atmosfery w klasie.	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy, ankiety, zajęcia integracyjne klasowe; - projekty, uroczystości szkolne, pomoc koleżeńska, wycieczki klasowe, ogniska, spotkania integracyjne, wspólne akcje angażujące wszystkich uczniów klasy; - poznanie przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów, ukazania różnic i podobieństw (pogadanki na godzinach wychowawczych, lekcjach historii i języka polskiego); - opracowanie skutecznego sposobu porozumiewania się z uczniami ukraińskimi, włączanie ich w życie szkoły, organizowanie wspólnego spędzania czasu; - opieka i integracja uczniów przybywających z zagranicy; - zaangażowanie rodziców lub opiekunów uczniów z zagranicy w proces integracji i w życie szkoły. 	wychowawcy klas	cały rok
Umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych poprzez bycie asertywnym, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów bez użycia siły (sztuka negocjacji i mediacji).	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmów edukacyjnych, jak być asertywnym, asertywność – mówienie „nie”; - analiza trudnych sytuacji i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania; - zorganizowanie dla uczniów zajęć warsztatowych na temat asertywnego zachowania prowadzonych przez pedagoga, psychologa lub specjalistów z zewnątrz. 	wychowawcy, pedagog, psycholog, dyrektor szkoły, zastępca dyrektora szkoły	Zgodnie z planem wychowawczym klasy, w miarę potrzeb
Promocja wolontariatu kształtowanie postawy empatii i tolerancji w stosunku do osób	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, rozmowy; - działania szkolnego wolontariatu. 	opiekun wolontariatu	cały rok

słabszych, pokrzywdzonych i potrzebujących.			
Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Kształtowanie szacunku dla tradycji i historii, postaw patriotycznych, poszanowania polskiej tradycji i kultury oraz kultury i tradycji innych narodów. Wykształcenie postawy, tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur i religii.	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja godzin do dyspozycji wychowawcy; - pogadanki, rozmowy; - organizowanie spotkań ze świadkami wydarzeń historycznych; - wycieczki do muzeów i miejsc pamięci narodowej. 	wychowawcy klas, nauczyciele wychowania fizycznego, zaproszeni specjaliści	cały rok
Przekazanie informacji na temat możliwości korzystania z pomocy materialnej m.in. stypendia szkolne, programy dotyczące finansowania obiadów dla ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie potrzeb uczniów, -rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami; - współpraca z GOPS, MOPS. 	wychowawcy, dyrektor, pedagog	cały rok
4. CEL SZCZEGÓŁOWY:			
Przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej, wdrażanie do respektowania norm i zasad współżycia w społeczności szkolnej oraz w środowisku lokalnym.			
Uświadamianie konieczności zachowania zasad bezpieczeństwa w szkole i w środowisku.	<ul style="list-style-type: none"> - działania prewencyjne, spotkania z policją, zajęcia z wychowawcami, instruktaże BHP, lekcje edukacji dla bezpieczeństwa, dyżury nauczycieli. 	dyrektor nauczyciel ds. bezpieczeństwa, wychowawca, pedagog	zgodnie z planem, w miarę potrzeb
Zapobieganie różnym formom agresji, nietolerancji, odrzuceniu przez rówieśników.	<ul style="list-style-type: none"> - godziny do dyspozycji wychowawcy; - pogadanki, zajęcia warsztatowe ze specjalistami; - działania mające na celu poprawę relacji uczeń – uczeń; 	wychowawcy, pedagog oraz psycholog szkolny, profilaktycy (w miarę możliwości)	cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty zmierzające do samoakceptacji uczniów i wartości działania grupowego. 	Policja, Straż Miejska, specjaliści)	
Diagnoza poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów na terenie szkoły- w miarę potrzeb.	<ul style="list-style-type: none"> - ankieta, rozmowy z uczniami oraz ich rodzicami; - wychowawcami, nauczycielami, personelem. 	wychowawcy klas	cały rok
Wspieranie w rozwiązywaniu bieżących problemów wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania, rozmowy, pomoc pedagoga oraz psychologa; 	wychowawcy klas	cały rok
Przeprowadzenie pogadanek na temat odpowiedzialności prawnej młodzieży, przepisów wewnętrznych szkolnych.	<ul style="list-style-type: none"> - godziny do dyspozycji wychowawcy; - spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej, Policji. 	wychowawcy, Straż Miejska, Policja	cały rok
Prowadzenie mediacji oraz interwencji w sytuacjach trudnych i kryzysowych.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania indywidualne z uczniami i ich rodzicami, nauczycielami; - spotkania zespołów wychowawczych. 	dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog, psycholog z PPPP	cały rok
Nawiązanie ścisłej współpracy z ośrodkami zewnętrznymi wspomagającymi funkcjonowanie dziecka w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania i wymiana doświadczeń i spostrzeżeń z pracownikami GOPS, MOPS kuratorami, wychowawcami świetlic socjoterapeutycznych; - ścisła współpraca z psychologiem, ośrodkiem terapeutycznym. 	pedagog, psycholog	w miarę potrzeb przez cały rok
Monitorowanie i konsekwentne zwalczanie ewentualnych przypadków stosowania używek przez uczniów oraz nadużywania napojów energetyzujących.	<ul style="list-style-type: none"> - regularne informowanie rodziców; - uwagi statutowe. 	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog, pielęgniarka szkolna, rodzice	w miarę potrzeb przez cały rok

5.CEL SZCZEGÓŁOWY:**Świadome i celowe korzystanie z Internetu oraz innych mediów.**

Bezpieczne korzystanie z Internetu - unikanie kontaktów z nieznanymi osobami.	<ul style="list-style-type: none">- odpowiedzialne poruszanie się w cyfrowym świecie, poznanie nowoczesnych form i narzędzi pracy, jako element przygotowania do wprowadzenia na przyszły rynek pracy dziecka oraz przy wyborze przyszłej drogi zawodowej (laboratoria przyszłości) udział w programie „Owce w sieci” poznanie zasad higieny pracy przy komputerze.	wychowawcy, nauczyciel informatyki, pedagog	cały rok
Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne, zapoznanie z zasadami cyberhigieny profilaktyka zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	<ul style="list-style-type: none">- kształtowanie potrzeby nawyku spędzania czasu wolnego jako alternatywy dla korzystania z urządzeń mobilnych, zapoznanie uczniów z prawnymi i społecznymi konsekwencjami niewłaściwego wykorzystania zasobów internetowych (zakładanie kont na mediach społecznościowych poniżej 13 roku życia, zakładanie kont na Youtubie bez zgody opiekunów prawnych, itp.);- zapoznanie uczniów z zapisami prawa dotyczącymi postępowania w przypadku przestępstw internetowych i cyberprzestępczości;- spotkania z nawiązywaniu bliskich i bezpośrednich relacji z drugim człowiekiem, poznanie aktywnych sposobów.	wychowawcy, nauczyciel informatyki, pedagog	cały rok
Edukacja profilaktyczna skierowana do nauczycieli, uczniów i rodziców jako forma wsparcia w rozwiązywaniu pojawiających się problemów.	<ul style="list-style-type: none">- spotkania, rozmowy ze specjalistami i ekspertami w danej dziedzinie.	wychowawcy, nauczyciel informatyki, pedagog	cały rok, według potrzeb

Udział w akcjach i programach edukacyjnych, których celem jest promowanie bezpieczeństwa w Internecie.	- prezentacje, konkurs na plakat lub gazetkę ścienną poświęconą zjawisku cyberprzemocy.	wychowawcy, nauczyciel informatyki, pedagog	w miarę potrzeb
Współpraca z Policją, Strażą Miejską i organizacjami zewnętrznymi w ramach działań profilaktycznych oraz eliminowanie zagrożeń związanych z cyberprzemocą.	- spotkania i dyskusje w klasach.	dyrektor, pedagog, psycholog,	w miarę potrzeb
6. CEL SZCZEGÓŁOWY: Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadpodstawowej.			
Przygotowanie do właściwego wyboru dalszej drogi edukacyjnej.	- zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym (klasy 7-8); - zajęcia z wychowawcą np. przekazanie uczniom oferty szkół ponadpodstawowych.	wychowawcy klas, doradca zawodowy szkolny i z PPPP pedagog/psycholog	cały rok
Badanie predyspozycji zawodowych, porady indywidualne dotyczące wyboru dalszej drogi kształcenia dla uczniów.	- spotkania, rozmowy indywidualne; - testy predyspozycji zawodowych dla zainteresowanych uczniów.	doradca zawodowy szkolny i z PPPP pedagog/psycholog	cały rok
Przekazywanie bieżących informacji dotyczących zasad rekrutacji do szkół	- godziny do dyspozycji wychowawcy, -ogłoszenia.	doradca zawodowy, wychowawcy	cały rok
Orientacja zawodowa, która, jest prowadzona w klasach I–VI szkół podstawowych, ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw	- godziny do dyspozycji wychowawcy.	Wychowawcy nauczyciele ucący	cały rok

wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.			
---	--	--	--

IV. Uwagi do realizacji programu

- Konstrukcja programu wychowawczo – profilaktycznego powinna być poprzedzona diagnozą potrzeb wychowawczych w szkole.
- W diagnozie biorą udział wszyscy nauczyciele, rodzice i uczniowie (ze względu na różne grupy wiekowe uczniów, można dokonać diagnozy wybiórczo).
- W planowaniu pracy z uczniami należy brać pod uwagę zalecenia wynikające z realizacji planu nadzoru dyrektora w poprzednim roku szkolnym.
- Podstawą sukcesów wychowawczych jest znajomość uczniów, ich problemów i oczekiwań.
- Nauczyciele powinni na bieżąco diagnozować potrzeby uczniów, a gdy jest potrzeba, na bieżąco go modyfikować.
- Program wychowawczo - profilaktyczny jest realizowany we wszystkich zajęciach i działaniach w szkole.
- Program wychowawczo - profilaktyczny współtworzy się i współrealizuje przy współpracy z rodzicami.
- W celu osiągnięcia celów zawartych w programie wychowawczo – profilaktycznym, zarówno nauczyciele jak i rodzice, powinni współpracować ze specjalistami (lekarze, prawnicy, psychologzy).
- Program wychowawczo – profilaktyczny realizują wszyscy nauczyciele.
- Treści zawarte w programie są przekazywane na wszystkich zajęciach organizowanych w szkole (w tym uroczystości, wycieczki, biwaki, akcje charytatywne).
- Program wychowawczo – profilaktyczny należy dostosować do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Realizacja programu powinna pozwolić uczniom na rozumienie siebie i otaczającego świata. Powinna łagodzić napięcia i stresy, odpowiadać na nurtujące młodych ludzi pytania.
- Formy pracy z uczniami pozwalają budowanie więzi ze szkołą, jego tradycjami i wartościami.
- Po zakończeniu roku szkolnego należy zebrać wyniki i wnioski z realizacji programu, które są podstawą pisania programu w następnym roku szkolnym.

V. Sposób realizacji programu

- Treści programu są realizowane przez łączenie treści z podstawy programowej oraz z uwzględnieniem szkolnego zestawu programów nauczania.
- Przy planowaniu zajęć nauczyciele biorą pod uwagę zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach.
- Ważnym aspektem realizacji programu jest wykorzystanie bazy lokalowej i materiałowej szkoły.
- Program jest realizowany zarówno na lekcjach, jak i poza nimi.
- Przy pracy należy wykorzystać zainteresowania uczniów.
- W celu realizacji programu, nauczyciele współpracują z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
- Przy pracy z uczniem wskazane są metody aktywizujące.
- Przy realizacji programu należy uwzględnić nowe technologie.
- Metody i formy pracy wybiera nauczyciel. Dostosowuje je indywidualnie do potrzeb i możliwości każdej klasy.
- Przy realizacji programu należy pamiętać o indywidualnym podejściu do każdego ucznia.
- Przy realizacji programu nauczyciele biorą pod uwagę indywidualną sytuację ucznia, jego problemy rodzinne lub zdrowotne, sytuację bytową.
- Przy planowaniu pracy nauczyciele dostosowują program do potrzeb i możliwości uczniów.
- Przy realizacji programu nauczyciele dbają o aktywność uczniów zarówno w szkole jak i poza nią. Uczniowie biorą udział w regionalnych uroczystościach, akcjach charytatywnych, zbiórkach dla potrzebujących, rocznicach.

VI. Zakres wspomagania rodziców

Obszar wspomagania

Sposób realizacji:

- Dopracowanie zasad komunikacji (uwzględnienie ewentualnego nauczania zdalnego).
- Ustalenie zasad współpracy z rodzicami uczniów z Ukrainy.
- Dopasowanie terminów i formy spotkań z rodzicami.
- Zapoznanie rodziców z prawem wewnętrznym w szkole.
- Przekazanie rodzicom obowiązujących regulaminów.

Wspieranie rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

- Wskazywanie możliwości pomocy dziecku, organizacja spotkań z pedagogiem, logopedą, psychologiem.
- Pomoc przy kontaktach rodziców z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
- Pomaga w wyborze zajęć pozalekcyjnych.

Pomoc w zakresie wychowania (w tym pomoc zdrowotna i materialna):

- Współpracuje w zakresie ustalenia podstawowych potrzeb dziecka.
- Wskazuje możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej lub materialnej.
- Pomaga rozpoznać uzdolnienia czy pasje dziecka.

Możliwości zwiększenia wiedzy i umiejętności w zakresie wychowania dziecka.

- Organizacja spotkań indywidualnych rodziców ze specjalistami (pedagog, psycholog).
- Organizacja szkoleń, wykładów, warsztatów.
- Proponowanie ciekawych artykułów, książek, programów.
- Zapraszanie rodziców na uroczystości szkolne.

VII. Zakres wspomagania nauczycieli

Sposób realizacji

- Organizacja współpracy nauczycieli.
- Wsparcie metodyczne.
- Rozbudowanie bazy szkoły po wcześniejszej konsultacji z nauczycielami.
- Zespołowe rozwiązywanie problemów wychowawczych.
- Rozbudowanie współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Komunikacja nauczyciel-rodzice; nauczyciel-uczniowie.

- Dopracowanie kanałów komunikacyjnych.
- Niwelowanie bariery językowej przy współpracy z rodzicami uczniów z Ukrainy (wsparcie tłumaczy).
- Dopasowanie terminów i formy spotkań z rodzicami do organizacji pracy w szkole i potrzeb rodziców.
- Przekazanie niezbędnych materiałów do zapoznania rodziców z prawem wewnętrznym w szkole.

Pomoc nauczycielom wspierającym rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

- Przekazywanie informacji dotyczących dostępności do specjalistów takich jak pedagog, logopeda, psycholog.
- Organizacja współpracy z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
- Pomoc w organizacji zajęć pozalekcyjnych.
- Pomoc przy organizacji pomocy zdrowotnej i materialnej rodzicom.
- Wspieranie diagnozowania podstawowych potrzeb dziecka.

Wskazuje możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej lub materialnej.

- Możliwości zwiększenia wiedzy i umiejętności w zakresie wychowania i profilaktyki przy pracy z uczniem.
- Organizacja spotkań, szkoleń, warsztatów, studiów podyplomowych.
- Doposażenie biblioteki.
- Zwiększenie dostępności do nowych technologii.

VIII. Podsumowanie i rekomendacje

Diagnoza sytuacji wychowawczej szkoły

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, obserwacji oraz analizy dokumentów stwierdzono, iż program wychowawczo - profilaktyczny zawiera wszystkie niezbędne treści do realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych szkoły, które powinny być realizowane w roku szkolnym 2023/2024.

Obserwowane kryteria sukcesu:

- Uczniowie czują się bezpiecznie w szkole.
- Brak używania środków psychoaktywnych na terenie szkoły - narkotyki, dopalacze inne substancje psychoaktywne.
- Plany pracy wychowawców, pedagoga uwzględniają działania wynikające z Programu Wychowawczo- Profilaktycznego.
- Tematy godzin wychowawczych realizowane w klasach nawiązują do tematyki profilaktyki i wychowania. Są one spójne i wynikają z planu pracy wychowawcy klasy i Szkolnego Programu Wychowawczo -Profilaktycznego.
- Wszystkie wymienione w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym podmioty podejmują działania wynikające z w/w programu.
- Uczniowie uczestniczą w życiu szkoły. Chętnie biorą udział w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie szkoły.
- Rodzice współpracują ze szkołą, rodzice podnoszą swoje kompetencje wychowawcze poprzez konsultacje indywidualne z wychowawcami, pedagogiem.
- Działania profilaktyczno - wychowawcze szkoły wspomagają poznawczy, fizyczny, społeczny i emocjonalny rozwój uczniów.

Obszary zagrożeń (występowanie trudności wychowawczych na terenie szkoły):

W wyniku ewaluacji wyróżniono najbardziej ryzykowne, powtarzające się zachowania uczniów na terenie szkoły i poza nią:

- brak integracji z całym zespołem klasowym,
- słaba więź z rodzicami,
- sporadyczne incydenty spożywania alkoholu i papierosów, zwłaszcza napojów energetyzujących, palenie e- papierosów,
- brak rozumienia zjawiska przemocy zwłaszcza w aspekcie przemocy fizycznej i słownej.

REKOMENDACJE DO PRACY W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

- wspierać uczniów w procesie edukacji i motywacji do nauki,
- na lekcjach godzin wychowawczych wdrażać tematy o przemocy, poprawnym zachowaniu oraz umiejętności rozwiązywania, konfliktów, profilaktyce uzależnień, zagrożeń internetowych,
- kontynuować oraz zachęcać do większego zaangażowanie rodziców w życie szkoły,
- motywować i wspierać poprzez indywidualne wsparcie psychologiczne,
- angażować do działalności pozaszkolnej i rozwijać zainteresowania,
- uwzględnić potrzeby rodziców w działaniach szkolnych,
- w dalszym ciągu organizować wyjścia, wycieczki szkolne, imprezy klasowe, bądź uroczystości, programy i projekty szkolne, pokazujące talenty, zainteresowania i mocne strony uczniów,
- prowadzić zajęcia motywujące do pracy nawet w obliczu porażki, realizować zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalne oraz umiejętność uczenia się,
- kłaść nacisk na samodzielność uczniów i odpowiedzialność za wykonywanie zadań i obowiązków szkolnych.

IX. Ewaluacja

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzona będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami, wywiady z uczniami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Tarnowcu jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.